

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๖/ ๓๒๖๔

๑๖๑/๒๕๖๕

๖ ๑๕๖

กระทรวงพาณิชย์

๑๕.๑๐.๕๖

๔๔/๑๐๐ ถ.นนทบุรี ๑

อ. เมือง จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕

กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๒/๑๐๒๖๔ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นๆที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๑๘-๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ บันดาเสรีเบกาวัน ประเทศบรูไนดารุสซาลาม นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนสาระสำคัญของผลการประชุมข้างต้น ดังนี้

๑. การดำเนินการภายในอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑.๑ ภาพรวมการจัดตั้ง AEC ที่ประชุมรับทราบฯ ขณะนี้อาเซียนดำเนินการตามแผนงานการไปสู่ประชาคมอาเซียนได้ประมาณร้อยละ ๘๐ ของมาตรการที่ต้องดำเนินการทั้งหมด โดยประเทศที่ดำเนินการคืบหน้าได้มาก ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ประเทศที่ต้องเร่งดำเนินการตามมาตรการ ได้แก่ ฟิลิปปินส์และกัมพูชา โดยที่ประชุมเน้นย้ำถึงความสำคัญในการดำเนินการตามมาตรการต่างๆที่ตกลงไว้เพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๐๑๕ ซึ่งจะสะท้อนภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของอาเซียนต่อประชาคมโลก

๑.๒ การค้าสินค้า ที่ประชุมให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการนำเข้ามาตรการที่มีใช้ภาษี โดยมีมติให้ทุกประเทศเสนอมาตรการทางการค้าของตนเองที่ถูกร้องเรียนว่าเป็นปัญหาอุปสรรคทางการค้าจำนวนหนึ่งเรื่องเพื่อเป็นกรณีศึกษาตัวอย่างของการแก้ไข หรือยกเลิกมาตรการที่เป็นอุปสรรคทางการค้าในอนาคต โดยกำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ซึ่งไทยได้เสนอแก้ไขปัญหาการขออนุญาตนำเข้าสินค้าชิ้นส่วนเครื่องแต่งกายที่ยังไม่สำเร็จรูป นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียได้ขอให้ไทยเห็นชอบการต่ออายุการใช้สิทธิไม่ลดภาษีข้าวและน้ำตาลตามที่ได้มีการตกลงไว้ในความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ซึ่งในเรื่องนี้ไทยขอให้ทั้งสองประเทศชดเชยด้วยการนำเข้าข้าวจากไทยมากขึ้น โดยจะหารือในการประชุมสองฝ่ายต่อไป

๑.๓ การค้าบริการ ที่ประชุมได้หารือความคืบหน้าการจัดทำพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๔ ภายใต้กรอบความตกลงด้านการค้าบริการของอาเซียน โดยจะครอบคลุมสาขาบริการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งขณะนี้ประเทศสมาชิกอยู่ระหว่างการดำเนินการภายในเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบก่อนที่จะสามารถลงนามในพิธีสารฯ โดยที่ประชุมได้ขอให้แต่ละประเทศสมาชิกเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๖ เพื่อให้ข้อผูกพันมีผลใช้บังคับโดยเร็วที่สุด สำหรับไทยกำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๑.๔ ด้านการลงทุน ที่ประชุมรับทราบว่าอาเซียนได้ตกลงรับร่างพิธีสารสำหรับการปรับปรุงแก้ไขความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน เพื่อกำหนดกระบวนการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดในการให้อาเซียนเข้ามาลงทุนสำหรับไทยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำลังดำเนินการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๒. ความคืบหน้าในการสร้างเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

๒.๑ การเยือนจีนและฮ่องกงของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน – ที่ประชุมได้หารือเพื่อเตรียมการเยือนจีนและฮ่องกงของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนในระหว่างวันที่ ๒๑-๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ (วันแรกเป็นการเดินทางเยือนฮ่องกง) เพื่อประชาสัมพันธ์อาเซียนให้เป็นที่รู้จัก และขยายการค้าและการลงทุนกับจีนและฮ่องกงให้มากยิ่งขึ้น ไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานกับอาเซียนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมเยือนในครั้งนี้ โดยจะเยือน ๓ เมืองสำคัญของจีน ได้แก่ ปักกิ่ง เจิ้งตู และเซี่ยงไฮ้ ซึ่งเป็นเมืองสำคัญและมีศักยภาพทางการค้าและการลงทุนของจีน รวมทั้ง จะเน้นให้มีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกับภาคธุรกิจในทุกเมืองที่เดินทางเยือน นอกจากนี้ ในการประชุมครั้งนี้ ไทยยังได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นประเทศผู้ประสานงานของอาเซียนกับฮ่องกงในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกงที่จะเริ่มต้นเจรจาในต้นปี ๒๕๕๗ ด้วย

๒.๒ การสรุปการเจรจาความตกลงเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนกับอินเดีย – ทั้งสองฝ่ายสามารถสรุปการเจรจาความตกลงได้แล้ว โดยประเทศสมาชิกจะดำเนินการกระบวนการภายในเพื่อลงนามความตกลงฯ ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน-อินเดีย ในเดือนตุลาคม ศกนี้ ทั้งนี้ความตกลงจะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนในอินเดียได้สะดวกมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในธุรกิจสาขาที่ไทยมีศักยภาพ เช่น ก่อสร้าง ร้านอาหาร สุขภาพ การจัดประชุม/สัมมนา รวมถึงการเข้าไปทำงานในอินเดียของนักธุรกิจประเภทต่างๆ เช่น การเดินทางเข้าไปเจรจาธุรกิจ การเคลื่อนย้ายบุคลากรระหว่างบริษัท การเดินทางเข้าไปทำงานตามสัญญาจ้าง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนในอินเดียอีกด้วย

๒.๓ การเจรจาความตกลงเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนกับญี่ปุ่น – ที่ประชุมอยู่ในระหว่างการเจรจาสรุปความตกลงเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุน โดยขอให้ทุกฝ่ายมีความยืดหยุ่นในการเจรจาให้มากขึ้น เพื่อให้สรุปการเจรจาได้ก่อนการฉลองครบรอบความสัมพันธ์อาเซียน-ญี่ปุ่น ๔๐ ปีในช่วงเดือนธันวาคม ศกนี้

๒.๔ การเจรจาความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP : Regional Comprehensive Economic Partnership) หรือความตกลงอาเซียน+๖ (อาเซียน ๑๐ ประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์) ในครั้งนี้เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีเป็นครั้งแรก โดยไทยได้ร่วมผลักดันให้ที่ประชุมเห็นพ้องในหลักการพื้นฐานสำคัญว่าประเทศสมาชิก RCEP ต้องมีตารางการเปิดตลาดเพียงตารางเดียว (single schedule of commitments) ที่เปิดให้กับทุกประเทศ เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับภาคเอกชนในประโยชน์ที่เกิดจากการรวมกลุ่มที่ครอบคลุมประชากรกว่า ๓,๐๐๐ ล้านคนนี้

๒.๕ การให้การรับรองแผนปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับรัสเซีย – รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและรัสเซียได้ให้การรับรองแผนปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับรัสเซีย โดยที่ประชุมเห็นด้วยกับไทยว่าควรจัดลำดับความสำคัญของความร่วมมือเพื่อเร่งดำเนินการก่อน เช่น การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น

๓. การหารือทวิภาคี ไทยได้หารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับประเทศต่างๆ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ การหารือกับรัฐมนตรีการค้าอาเซียน ได้ขอให้รัฐมนตรีการค้าของประเทศคู่ค้าพิจารณาเรื่องการซื้อข้าวจากไทยให้มากขึ้น และการแก้ไขปัญหา อุปสรรคในความไม่สะดวกทางการค้าเพื่อให้สินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย คือ สินค้าไก่แช่เย็น/แช่แข็ง และผลิตภัณฑ์ไก่ ผักและผลไม้ สามารถส่งออกไปได้มากขึ้น

- การหารือกับสิงคโปร์ (H.E. Mr. Lim Hng Kiang รัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมสิงคโปร์) ไทยขอให้พิจารณาเรื่องการตรวจรับรองโรงงานเพื่ออนุญาตให้นำเข้าไก่แช่เย็นแช่แข็ง จากไทยได้เพิ่มขึ้น รัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายเห็นถึงโอกาสความร่วมมือพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเรือสำราญระหว่างไทยกับสิงคโปร์ และขยายครอบคลุมร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น เป็นการท่องเที่ยวเรือสำราญอาเซียน โดยจะมีการหารือเพิ่มเติมร่วมกับประเด็นอื่นๆ ที่อยู่ในความสนใจของแต่ละฝ่ายในการประชุมขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-สิงคโปร์ (STEER) ครั้งที่ ๓ ที่สิงคโปร์จะเป็นเจ้าภาพ ประมาณเดือนตุลาคม ศกนี้

- การหารือกับฟิลิปปินส์ (H.E.Mr. Gregory L. Domingo รัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์) ไทยขอให้มีการอนุญาตนำเข้าไก่จากไทยโดยเร็ว หลังจากที่ได้มีการตรวจรับรองโรงงานของไทยไปแล้วตั้งแต่เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๕

- การหารือกับอินโดนีเซีย (H.E.Mr. Bayu Krisnamurthi รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าอินโดนีเซีย) ไทยขอให้นำเข้าข้าว และพ่อนคลายกฎระเบียบการนำเข้าผักและผลไม้จากไทย ซึ่งเป็นที่นิยมในตลาดอินโดนีเซีย ให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

๓.๒ การหารือกับรัฐมนตรีการค้าในภูมิภาคเอเชียและอเมริกาเหนือ

- การหารือกับญี่ปุ่น (H.E. Mr.Toshimitsu Motegi รัฐมนตรีเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมญี่ปุ่น) ทั้งสองฝ่ายได้หารือเรื่องโครงการทำเรื่อน้ำลึกทวาย โดยญี่ปุ่นแสดงความสนใจอย่างจริงจังในการเข้าร่วมลงทุน และย้ำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงการหารือสามฝ่าย (ไทย เมียนมาร์ ญี่ปุ่น) ต่อไป นอกจากนี้ ไทยยังได้ผลักดันการเปิดตลาดไก่เข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นด้วย

- การหารือกับผู้แทนการค้าสหรัฐ (H.E. Mr. Michael Froman) ฝ่ายไทยขอให้รัฐบาลสหรัฐฯ เร่งดำเนินการต่ออายุโครงการสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) ที่หมดอายุลงเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยเร็วเพื่อประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย โดยฝ่ายสหรัฐฯ ได้สอบถามถึงความคืบหน้าในการเข้าร่วมความตกลง TPP (Trans Pacific Partnership) ของไทย ภายหลังจากที่ได้แสดงความสนใจที่จะเข้าร่วมความตกลงดังกล่าวเมื่อเดือนพฤศจิกายน ปี ๒๕๕๕ ซึ่งฝ่ายไทยแจ้งว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนภายในประเทศ และขอให้สหรัฐฯ ให้การสนับสนุนไทยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกดังกล่าว

นอกจากนี้ สหรัฐฯ ได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการฟ้องร้องของกรมศุลกากรกับบริษัท Amway และบริษัท Diebold ของสหรัฐฯ โดยในกรณีของบริษัท Amway กรมศุลกากรตีความว่า โบนัสที่จ่ายให้แก่ผู้ขายตรงอิสระของบริษัท จะต้องนำมารวมกับมูลค่าสินค้านำเข้าเพื่อคำนวณภาษีนำเข้า ซึ่งในเรื่องนี้ที่ประชุมองค์การศุลกากรโลก (WCO) มีความเห็นว่าราคาที่บริษัท Amway สำแดงเพื่อเสียภาษีนี้น่าจะถูกต้องตามหลักสากลแล้ว แต่ศุลกากรไทยไม่ยอมรับผลการพิจารณาของ WCO จึงทำให้กรณีของ Amway ยังหาข้อยุติไม่ได้ สำหรับกรณีของบริษัท Diebold กรมศุลกากรไทยแจ้งเรียกเก็บภาษีนำเข้าตู้ ATM ประเภท Cash Dispensers (ถอน โอน ดูยอดเงิน คงเหลือ แต่ไม่สามารถรับฝากเงิน) ของบริษัทด้วยอัตราภาษีย้อยละ ๒๐ ย้อนหลังเป็นเวลา ๑๐ ปี โดยแจ้งว่าสินค้านี้ไม่เข้าข่ายสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี (ภาษีเป็นศูนย์) จากความตกลง Information Technology Agreement (ITA) ภายใต้ WTO และขอให้ไทยพิจารณาเรื่องดังกล่าว รวมทั้ง ฝ่ายสหรัฐฯยังได้สอบถามความคืบหน้าการดำเนินการปรับค่าปริมาณการตกค้างสูงสุดในการอาหารของไทย (Maximum Residue Limit: MRLs) สำหรับสารเร่งเนื้อแดง (Ractopamine) ในเนื้อหมูและผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องตามค่ามาตรฐานของ Codex เนื่องจากขณะนี้เนื้อหมูและผลิตภัณฑ์จากสหรัฐที่มีสาร Ractopamine ตกค้างตามมาตรฐาน Codex ไม่สามารถส่งมาขายยังไทยได้

- การหารือกับแคนาดา (หารือกับ H.E. Mr. Edward Fast รัฐมนตรีกระทรวงการค้าระหว่างประเทศแคนาดา) ฝ่ายแคนาดาได้สอบถามถึงการจัดประชุม Exploratory Discussion ครั้งที่ ๓ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเจรจา FTA ซึ่งไทยเสนอที่เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมดังกล่าวในช่วงเดือนพฤศจิกายน ศกนี้ นอกจากนี้ไทยขอให้รัฐบาลแคนาดาพิจารณาทบทวนการตัดสินใจพิเศษทางภาษีศุลกากร (GPT) ที่ให้แก่ไทย ซึ่งจะมีผลในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ออกไปจนกว่าทั้งสองฝ่ายจะเจรจา FTA ไทย-แคนาดา เสร็จสิ้น

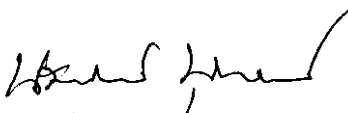
๓.๓ การหารือกับคณะผู้แทนจากสภาธุรกิจอาเซียน-สหรัฐฯ (USABC) ประธาน USABC พร้อมด้วยผู้แทนจากบริษัท General Electric (GE) , General Motors (GM) และ Philip Morris International ได้เข้าเยี่ยมคารวะ โดยฝ่าย USABC ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาคธุรกิจของสหรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการเข้ามาดำเนินธุรกิจในไทย และมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของไทย เช่น ความร่วมมือทางด้านเทคนิค/มาตรฐานในโครงการรถไฟความเร็วสูงของไทย การใช้ไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์ขนาดใหญ่ในไทยเพื่อเป็นศูนย์กลางการขยายตลาดไปยังมาเลเซียและเมียนมาร์ เป็นต้น ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้รับทราบประเด็นทางการค้าที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจในไทยของบริษัทสหรัฐฯ เช่น มาตรการควบคุมการบริโภคยาสูบของกระทรวงสาธารณสุข ที่ปรับแก้เพิ่มความเข้มงวดกับฉลากของบุหรี่ จนมีผลกระทบต่อเครื่องหมายการค้า และการเริ่มดำเนินการปฏิบัติพิธีการสำหรับใบขนสินค้าขาเข้าทางท่าอากาศยานสุวรรณภูมิประเภท Green Line เป็นต้น

ข้อคิดเห็น

ปัจจุบันอาเซียนได้ดำเนินการลด/เลิกภาษีศุลกากรขาเข้าระหว่างกันแล้ว อาเซียนจึงหันมาให้ความสำคัญกับการลด/เลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีอย่างจริงจังมากขึ้น โดยหนึ่งในมาตรการที่ใช้ในหลายประเทศ คือ การขออนุญาตนำเข้า ดังนั้น การที่ไทยเสนอกรณีการแก้ไขปัญหาการขออนุญาตนำเข้าสินค้าชิ้นส่วนเครื่องแต่งกายที่ยังไม่สำเร็จรูปเป็นกรณีตัวอย่างการลด/เลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีของไทยซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี จะเป็นกรณีที่สามารถสร้างหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติร่วมกันของอาเซียน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการลด/เลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีของประเทศอาเซียนอื่นๆต่อไปได้ในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมรวมทั้งข้อคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๔๙

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๔